

Valtuustoaloite terveyskeskusmaksun poistamiseksi vuonna 2018**Terveysjohtaja Jari Saarinen**
Terveyspalveluiden tukipalvelut

Valtuutettu Marjaana Mikkonen ja seitsemän muuta valtuutettua valtuustoaloitteessaan tuovat esille, että terveyskeskusmaksut tulisi poistaa.

Heidän perusteluissa oikeus terveyteen on turvattu Suomen perustuslaissa 19 §:ssä. Julkisen vallan on turvattava, sen mukaan kuin lailla tarkemmin säädetään, jokaiselle riittävät sosiaali- ja terveyspalvelut ja edistettävä väestön terveyttä. Sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisvastuu on kunnilla, joten perustuslaki velvoite koskee niitä suoraan. Sosiaali- ja terveysministeriön mukaan kuilu hyvin- ja pahoinvoinnin välillä on lisääntynyt Suomessa, vaikka keskimäärin voimme aiempaa paremmin. Yksi keino puuttua terveys- ja hyvinvointieroihin on mahdollistaa kaikkien oikea-aikainen hoito.

Heidän mielestään terveyskeskusmaksu ei ole merkittävä rahoituslähde Kuopion kaupungille, sillä vuonna 2016 terveyskeskusmaksujen osuus oli 0,9 % ollen 1,304 miljoonaa euroa.

Valtuusto-aloitteen tekijöiden mielestä terveyskeskusmaksujen poistaminen on keino poistaa terveyseroja. Terveyskeskusmaksut ja muut asiakasmaksut sekä lääkekustannusten omavastuut ovat kaikkein raskaimpia pienituloisille kansalaisille, jotka eivät ole työterveyshuollon piirissä. Ne muodostavat heidän mielestään todellisen esteen vähävaraisille ihmisille terveyspalveluiden piiriin hakeutumiselle. Valtuusto-aloitteen tekijät tuovat esille, että on kaikkien etu, että hoitoon hakeudutaan ajoissa eikä hoitoon hakeutuminen ole riippuvaista henkilön tulotasosta. Hoitoon hakeutumisen lykkääminen aiheuttaa sekä yksilölle että yhteiskunnalle ongelmia. He tuovat myös esille KELAn tutkimusosaston tulkinnan, että ehkä rahoitusjärjestelmän tehokkain keino vähentää terveyteen liittyviä eroja ja eriarvoisuutta on pienentää pienituloisten ja pitkäaikaissairaiden palveluista ja lääkkeistä maksamia omavastuita, terveyskeskusmaksun poistaminen voisi olla hyvä alku.

Näiden perustelujen jälkeen valtuustoaloitteen tekijät esittävät, että terveyskeskusmaksut poistettaisiin vuonna 2018.

Tausta

Kuopion kaupungin terveydenhuollon palvelualueella noudatetaan lakia sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 1992/734 3 §. Laki mahdollistaa enimmäismäärät kunakin vuonna, joita kunta voi periä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista asiakasmaksuina. Kuopion kaupungissa sosiaali- ja ter-

veydenhuollon asiakasmaksut vahvistaa vuosittain perusturva- ja terveyslautakunta viimeksi loppuvuodesta 2017 vuodelle 2018.

Valtuustoaloitteessa terveyskeskusasiaksmaksuina on tarkoitettu vain lääkäri- ja hoitajavastaanotoista saatavia asiakasmaksuja (1.3 M€). Asiaksmaksuja peritään myös muista terveyskeskuksessa tuotetuista palveluista. Ohessa on vuoden 2016 toteutuneet ja 2017 ennustetut (4.1.2018) asiakasmaksut.

(	v.2016		v.2017 ennuste	
	Asiakasmaksut	Muut sos/terv. maksut *	Asiakasmaksut	Muut sos/terv. maksut *
Vastaanottoyksikkö (lääkäri- ja hoitajavastaanotto)	1 304 829	341 097	1 433 705	299 152
Akuuttivastaanotto	252 451	11 651	237 545	13 404
Suun terveydenhuoltoyksikkö	3 298 893	82 026	3 446 455	30 666
Terveystenhoito	51 340	8 076	41 177	5 400
Kuntoutus	0	69 550	0	92 572
Avoterveydenhuolto yhteensä	4 907 513	512 400	5 158 882	441 194

* mm. todistus, peruuttamattomat ajat jne. muut asiakkailta perittävät maksut)

Asiakasmaksut ovat merkittävä tulonlähde avoterveydenhuollon avainpalveluprosessiin. Toimintaa katetaan myös merkittävästi muutoin verovaroin. Vuoden 2016 toteutuneet toimintakulut olivat avoterveydenhuollossa 49.027.673 euroa, ja vastaanottoyksikössä (sisältäen koko terveydenhuollon röntgenkulut, mutta ei hoitotarvikekuluja) 22.214.482 euroa. Asiakkailta perityt avoterveydenhuollon maksut olivat siis vuonna 2016 5.519.913 kattaen 11,1 % toimintamenoista ja puhtaasti vastaanottoyksikössä ne olivat 1.645.926 euroa kattaen sen toimintamenoista 7,4 %.

Mikäli terveyskeskusmaksuista luovuttaisiin, tulisi ne kattaa kaupungin muilla tuloilla tai kaikkien palvelualueiden supistetuilla palveluilla. Kuopion kaupungin taloudellinen tilanne on haasteellinen, niin kuin muillakin kuntatalouksilla. Katson, että tässä taloudellisessa tilanteessa Kuopion kaupunki ei voi luopua kokonaan koko avoterveydenhuollon eikä myöskään vastaanottoyksikön asiaksmaksuista.

Vaikutusten arviointi

Esitys

Terveysjohtaja Jari Saarinen:

Perusturva- ja terveyslautakunta antaa edellä olevan selvityksen vastauksenaan valtuustoaloitteeseen.

Liitteet 4 8809-2017-1 Aloite 618026_1_1.pdf

Valmistelija
Jari Saarinen puh. +358 44 718 6301
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus Palvelualuejohtaja Markku Tervahauta

Perusturva- ja terveyslautakunta hyväksyy terveysjohtajan esityksen.

Päätös Keskustelun aikana jäsen Laura Meriluoto esitti, että terveyskeskusmaksujen, pois lukien suun terveydenhuollon yksikön maksut, poistamista 1.7.2018 alkaen.

Jäsen Laura Meriluodon esitystä ei kannatettu, joten se raukesi.

Perusturva- ja terveyslautakunta hyväksyi yksimielisesti palvelualuejohtajan ehdotuksen.

